

Kommunstyrelsen

Åsa Bergström
Bygg- Och Miljöchef/stabschef
asa.bergstrom@ekero.se

Samråd avseende Vattenfalls planerade ändring av kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden

Dnr KS21/225

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar remissyttrande daterat 2021-10-04, beträffande Vattenfalls Samråd avseende planerad kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden.

Sammanfattning av ärendet

Ekerö kommun mottog den 20 augusti 2021 samrådsremiss gällande Vattenfalls planerade ändring av kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Remiss svaret ska lämnas senast den 1 november 2021.

Vattenfall Eldistribution AB planerar att spänningshöja befintlig 70 kV kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Spänningshöjningen genomförs genom byggnation av en ny 130 kV kraftledning, vilken ersätter befintlig 70 kV ledning. För dessa åtgärder genomförs nu samråd enligt 6 kap. miljöbalken. Projektet berör Ekerö kommun såväl som Stockholms kommun. Stadbyggnadsförvaltningen är i huvudsak positiva till åtgärden och föreslår synpunkter avseende utveckling stöd i översiktsplanen med beaktande av bland annat natur- och kulturvärden, magnetfält och potentiellt förorenade områden.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Samråd avseende Vattenfalls planerade ändring av kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden, 2021-10-04

Yttrande - Samråd avseende planerad kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden, 2021-10-04

Ärendet

Ekerö kommun mottog den 20 augusti 2021 samrådsremiss gällande Vattenfalls planerade ändring av kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Remiss svaret skulle lämnas senast den 1 oktober 2021. Inledningsvis erhöll Ekerö kommun förlängd svarstid till den 20 oktober. Den 29 september inkom inbjudan till informations- och samrådsmöte på Svartsjö slott den 20 oktober kl. 16-20, föranmälan krävs, och i samband med det ytterligare förlängning av svarstid till den 1 november 2021.

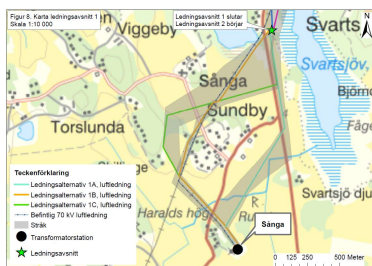
Vattenfall Eldistribution AB planerar att spänningshöja befintlig 70 kV kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Spänningshöjningen genomförs genom byggnation av en ny 130 kV kraftledning, vilken ersätter befintlig 70 kV ledning. För dessa åtgärder genomförs nu samråd enligt 6 kap. miljöbalken. Projektet berör Ekerö kommun såväl som Stockholms kommun.

Vattenfall Eldistribution har idag en 70 kV kraftledning mellan Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Kraftledningen omfattar cirka 6 km luftledning och cirka 1 km sjökabel.

Planerad spänningshöjning innebär byggnation av en ny 130 kV kraftledning, i delvis ny sträckning. Kraftledningen planeras att utföras som luftledning för sträckan på land samt som sjökabel för sträckan över Lövstafjärden.

För aktuellt samråd har Vattenfall Eldistribution delat upp sträckan mellan Sånge och skarvpunkt Lövstafjärden i tre separata ledningsavsnitt som i sin tur omfattar två till tre ledningsalternativ vardera.

Vidare omfattar respektive ledningsalternativ ett stråk och en sträckning. Stråken utgör det område som anläggande av ny 130 kV ledning avses utföras inom. Redovisade sträckningar utgör exempel på hur ledningen skulle kunna dras inom respektive stråk. Observera att slutligt val av ledningssträckning kan komma att skilja sig åt jämfört med inritade sträckningar. Om förändringar kommer att genomföras, hålls dessa inom stråken.

Samrådsparter i detta samråd kan välja att lämna allmänna synpunkter på hela samrådet men även på respektive ledningsalternativ. Samrådsparter har även möjlighet att förorda ledningsalternativ inom de olika Ledningsavsnitten.

Vid granskning av remissen har representanter från Stadsbyggnadsförvaltningens planerhet, bygglovsenhet samt miljöenhet deltagit.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande

Stadsbyggnadsförvaltningen är i huvudsak positiva till åtgärden avseende ny 130 kV kraftledning mellan Sånga i Ekerö kommun och skarvpunkt Lövstafjärden i Stockholms kommun. Det är positivt med ökad kapacitet i elnätet utifrån att det är en bristvara i regionen och på Mäläröarna. Ekerö är i en expansiv fas, det byggs bostäder och etableras verksamheter och med det ett ökat behov av el. Det får dock inte bli konkurrens med kommunens planerade infrastruktur i form av detaljplaner eller annan planerad exploatering av kommunens mark. Föreslagen ledning ligger delvis i område som i översiktsplan är utpekade som Förtätning av befintlig bebyggelse före 2030. Ny kraftledning bör placeras så att den inte påverkar den utvecklingsmöjligheten.

Natur- och kulturvärden

Stadsbyggnadsförvaltningen vill belysa att inom området för det planerade arbetet finns både kulturmiljö och naturmiljö som bör bevaras och skyddas för vidare exploatering. Området kring Sånga har höga kulturhistoriska värden. Ny kraftledning bör placeras så att den inte påverkar de kulturhistoriska värdena negativt. För att detta ska klaras i området nära Sånga förordas att kraftledningen ledningsavsnitt 1 grävs ned.

Föreslagen ledning ligger i stora delar i område som är utpekade i översiktsplan som kulturmiljövård värdekärna samt inom riksintresse för kulturmiljövård.

Stadsbyggnadsförvaltningen kan konstatera att kraftledningen föreslås ges en sträckning genom områdesbestämmelserna för Sånga kyrka (OB08) laga kraftvunnen 2006-07-27. På sidan 31 i samrådsunderlaget anges att ett skyddsavstånd om 30-40 meter, från kraftledningen, bör tillämpas för ny bostadsbebyggelse.

I kommunen finns två områden där det råder landskapsbildskydd. Det är dels området kring Ekerö kyrka samt området kring Sånga kyrka. Oaktat om det finns områdesbestämmelser eller detaljplan inom dessa två områden krävs att Länsstyrelsen meddela tillstånd för byggnation inom landskapsbildskyddet. Gäller såväl Attefallsbyggnader som bygglovspliktiga åtgärder, men även markförändringar, ledningar, trädfällning etc.

Inom det planerade området finns ett flertal skyddsvärda naturmiljöer och naturobjekt, bland annat ett mindre naturskyddsområde öster om Sockarby. Skogen vid Färjstaden har ett stort värde för rekreation och är hemvist för många värdefulla arter, delar av skogen är utpekade som nyckelbiotop och andra delar är utpekade som naturvärdesobjekt med god potential att utvecklas till nyckelbiotoper. All kalavverkning i området bör därför undvikas och befintliga ledningsgator bör användas, ledningsavsnitt 3, alternativ 3A förordas. Om anläggande i en ny

ledningssträckning, alternativ 3B eller 3C, ska utredningar tas fram som visar på hur miljökonsekvenserna till följd av detta kan minimeras och vid behov kompenseras.

Stadsbyggnadsförvaltningen kan konstatera att redovisad sträckning av kraftledningen berör strandskyddat område invid Igelviken, Svartsjöviken, eventuellt Hilleshögviken samt intill Lövfjärden. Förvaltningen anser att åtgärden i form av ny kraftledning såväl på land som i vatten kräver dispens från strandskyddet. För samtliga sträckor där ledningsdragningen berör strandskyddat område inom Ekerö kommun, ska dispensansökan avseende strandskydd tillsändas Ekerö kommuns Byggnadsnämnd.

Ekerö kommun har ett rikt fågelliv. I området finns stora fåglar såsom exempelvis havsörn, häger och svan. Artskyddsförordningens regler ska säkra de fridlysta arternas överlevnad och det är förbjudet att skada de skyddade arterna. Alla vilda fåglar är skyddade i fågeldirektivet, men inte alla individer, en bedömning av hur arten i området påverkas behöver göras. En ledningsdragnings med luftledning utmed Svartsjöviken (1A) är av denna anledning inte lämplig och bör därför grävas ned.

Magnetiska fält

Stadsbyggnadsförvaltningen generella synpunkt för utbyggnad och ombyggnad av kraftledningen är att den ska lokaliseras och byggas så att inga människor riskerar att utsättas för elektriska och magnetiska fält som kan orsaka olägenhet för deras hälsa. I detta ska hänsyn även tas till kommande utveckling i kommunen. Utifrån underlaget bedömer stadsbyggnadsförvaltningen att ledningsalternativen för Sånga 1A och 1C minskar risken för exponeringen av magnetiska fält inom det befintliga samhället Sånga-Sundby vilket ses som positivt.

Stadsbyggnadsförvaltningen vill även lyfta fram att enbart åsynen av en kraftledning i närheten av en bostad kan upplevas så störande att det kan orsaka både fysisk och psykisk ohälsa. Detta skulle kunna bedömas som olägenhet för människors hälsa i enlighet med miljöbalken därför bör strävan vara att välja en dragnings av kraftledningen eller teknisk lösning som till största möjliga mån undviker risken att kraftledningen ska upplevas ligga i närheten av bostaden. Förvaltningen förordar även ur denna aspekt att kraftledningen, ledningsavschnitt 1, grävs ned.

Medianvärdet för bostäder och förskolor i större städer är cirka 0,1 μ T (mikrotesla). I mindre städer och på landsbygden är värdena ungefär hälften. Man beräknar att cirka 0,5 procent av bostadsbeståndet har ett magnetfält över 0,2 μ T på grund av närhet till elektriska ledningar av olika typer. Detta enligt 'Myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält - en vägledning för beslutsfattare'. Där rekommenderas att om åtgärder, som generellt minskar exponering, kan vidtas till rimliga kostnader och konsekvenser i övrigt bör man sträva efter att reducera fält som avviker starkt från vad som anses normalt i aktuell miljö. När det gäller nya elanläggningar och byggnader bör man redan vid planeringen sträva efter att utforma och placera dessa så att exponeringen begränsas.

Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Socialstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten har gemensamt gett ut skriften Magnetfält och hälsorisker där man bland annat rekommenderar att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer.

Potentiellt förorenade områden

Stadsbyggnadsförvaltningen vill även påpeka att inom det planerade området finns det ett flertal punkter och områden som är potentiellt förorenade och är med i EBH-stödet, Efterbehandlingsstödet är Länsstyrelsens kartläggning av förorenade områden i landet. Inom potentiellt och konstaterade förorenade områden får man ej gräva eller exploatera marken innan man säkerställer bilden av föroreningssituationen.

För att få gräva i potentiellt förorenad mark måste miljöenheten kontaktas och eventuellt göra en anmälan till miljönämnden enligt 28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Kända verksamheter med risk för förorening:

- Området kring Sundby: Viggeby 1:1 - mellanlagring och sorteringsstation avfall
- Området kring Svartsjö: Svartsjö 1:2 – Deponi, Svartsjö 1:3 - fd handelsträdgård

Vattenverksamhet

Gällande vattenverksamheten i och med nedläggning av kabel vill stadsbyggnadsförvaltningen belysa eventuella föroreningar inom vattenområdet och vill säkerställa att man anpassar säkerhetsåtgärder för att undvika spridning av dessa. Det som bör tas i beaktande gällande vattenverksamheten är risken för grumling vid upptagning och nedläggning av kabeln. Där bör man i största möjliga mån minska risken för grumling av sediment inom området. Stadsbyggnadsförvaltningen önskar förtydligande kring om man planerar att tynga ner kablarna med en konsekvensanalys av hur arbetet med att minska negativ påverkan på omliggande ekosystem och biota planeras.

Beslutet expedieras till

Vattenfall genom sangalovstafjarden@sweco.se

Tommie Eriksson
Miljö- och stadsbyggnadschef

Åsa Bergström
Bygg- och Miljöchef/Stabschef